

Julkishyödykkeet ja matkailu

Perttu Vartiainen, Joensuun yliopisto
Simo Häyrynen, Jyväskylän yliopisto

Julkishyödykkeisiin ja matkailuun liitetyt muutoksen merkit muodostivat kolme osin ristikkäistä signaaliryvästä. Koska työparimme sai muutoksen merkkejä suhteellisen niukasti, otimme luokittelemattomat merkit yksityiskohtaisempaan tarkasteluun. Tällä tavoin tarkasteltuna harvat heikot signaalit ja ”kohinat” saivat useimmiten erittäin vahvat ”isäntäsignaalit”. Eli havaitut heikot signaalit tai kohinat olivat yleensä kaikuja tai mielipide-eroja suuremmista muutoksista.

Signaaliryppäät

1. Ilmaston lämpenemisen vaikutukset politiikan toimijoihin ja julkisen vallan kamppailu kilpailevien mutta yhtä vakuuttavien ennusteiden kanssa

Ajatuksemme oli, että asetelma kallistuu johonkin kilpailevaan ennusteeseen päin tulevaisuudessa, mutta suunasta on mahdotonta sanoa pitävästi mitään näiden ennusmerkkien perusteella. Signaaleista syntyy tavallaan heikkojen signaalien viuhka, joka vihjailee moniin eri tulevaisuuksiin. Muutoksella saattaisi olla vaikutusta metsän (tai metsäpolitiikan) käyttöön julkispoliittisena resurssina tai neuvottelukorttina (esim. uudelleen metsitys, metsänielu). Kansainvälisesti muutos voi tarjota Suomelle mahdollisuuden esikuvallisuuteen ehkä imagovoittoihinkin. Muutosten merkkien väärintulkinnan riski on lauetessaan erityisen suuri.

2. Metsä on (alue)politiikkaa

Tämä rypäs liittyy läheisesti ensimmäiseen, mutta ei käsittele yksinomaan ilmastomuutosproblematiikkaa. Sen sisällä vaikuttaa globaalihallintaan kuuluva ja globaaleihin riskeihin paikallisen (lokaalin) ratkaisun tarjoava malli, jossa yhdistyvät kansalaisaktivismi (maalaisprekariaatti), bioregionalismi (bioturvallisuus), eräänlainen narsistinenkin isänmaallisuus. Ajatuksena on, että metsä ja kansalaistoiminta olisivat yhdistettävissä menestyksellisemmin kuin öljy ja demokratia (jälleen kansainvälinen esikuvallisuus ja suvaitsevaisuuden korostus yhteiskunnallisena toimintamallina; toisaalta merkit saattavat korostua ensin sisämarkkinoilla lähiruoka- ym. toimintana). Luokittelemattomiin kuuluneet julkinen puurakentaminen ja muotoilupolitiikka voidaan nähdä osana osaamisarvoketjun yhteiskunnallista toimialaa. Heikko signaali ”Suomessa ei uskalleta puhua” todettiin työparissamme tulevaisuuden kannalta merkityksettömäksi jäänteeksi.

3. Virkistyskäytön merkitys kasvaa suhteessa vanhaan tuotantoon

Kiinan, Intian ja muun Itä-Aasian nousu tulkittiin merkiksi välimatkan merkityksen katoamisesta. Kaupungistuminen ja vieraantuminen metsästä koettiin nimenomaan merkiksi ”niukkuuden markkinoista” ja metsän symboliarvon korostumisesta metsätuotannon arvon kustannuksella. Ihmiset haluavat pääsääntöisesti kokea villiä, luonnonvaraista metsää – eivät puuviljelmiä. Työparimme piti ilmastomuutosta ongelmallisena tekijänä: sato- ja kasvukausien muutoksia ei voida vakuuttavasti ennustaa. Matkailun merkitys kasvaa joka tapauksessa, ehkä myös sienten ja marjojen keruun (tällä yhtymäkohta luokittelemattomaan ”joutilaisuuteen”, joka ryhmässämme tulkittiin myös rationaaliseksi julkisen ja luontaistalouden välimuodoksi).

Yleisnäkemykseni eri signaaliryppäiden sisällöstä on, että vaatimukset ja tarve metsän eettisesti ja esteettisesti kestäväälle ja pitkäjänteiselle kohtelulle näyttäisivät kasvavan tulevan toiminnan reunaehtoina. Varsinaisia merkityksellisiä heikkoja signaaleja ilman vahvaa isäntäsignaalia ei pienryhmällemme ikävä kyllä siunaantunut.